

Sağlık Personeline Karşı İşlenen Suçlar

*Dt. Evin Toker
dtevinoker@gmail.com*

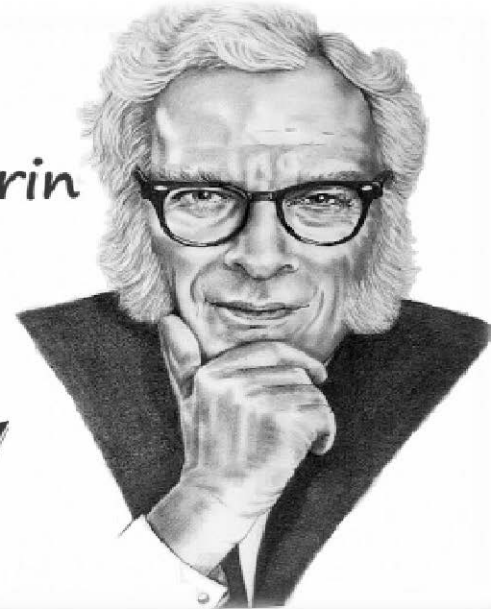

Şiddet Nedir?

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) şiddeti; “fiziksel güç veya iktidarın kasıtlı bir tehdit veya gerçeklik biçiminde bir başkasına uygulanması sonucunda maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması” olarak tanımlanmıştır.

*Şiddet, beceriksizlerin
son sığınağıdır...*

ISAAC ASIMOV

Şiddete Karşı Yasal Yollar

Şiddete maruz kalanlar sıralamasına hekimlerin, geniş bir tanımlamayla tüm sağlık çalışanlarının da girdiği özellikle son dönemlerde sıklıkla mağdur oldukları görülmektedir. Şiddete maruz kalan insanların özel hukukta ve ceza hukukunda yapılan düzenlemelerle çektikleri acıların maddi manevi bir nebze olsun hafiflemesini sağlama amacı güdülmüştür.

Medeni Hukuk Açısından Yapılan Düzenleme

❖ Maddi- Manevi Tazminat Talebi

Özel hukuk açısından kendisine şiddet uygulanan hekim veya herhangi bir kişi uğradığı maddi-manevi zararlarının tazminini saldırgandan özel hukuk hükümleri gereğince tazminat olarak talep edebilir. Bu süreçte hekim zamanaşımı, ispat sorunu, davayı takip zorunluluğu, yargılama giderlerini karşılama külfeti gibi sorunlarla karşı karşıya kalacaktır.

Ceza Hukukundaki Düzenlemeler

Ceza hukuku açısından kişilere yönelik eylemler bireysel şiddet kapsamında insan öldürme, yaralama, tehdit, cebir, şantaj, hakaret ve iftira başlıkları altında TCK'da düzenlenmiştir.

Bireysel şiddet uygulanan bir grubun da, hekim ve sağlık çalışanları olduğu görülmektedir. Özellikle son dönemlerde hekimlere ölümlerle sonuçlanan sonuçları son derece ağır travmalar meydana getiren olaylar yaşanmaktadır. Bunun yanında hekimlere karşı müessir fiil, tehdit, cebir, hakaret, iftira gibi TCK'da suç olarak belirlenen fiillerin de sıkça uygulandığı görülmektedir.

Hakaret

Bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat etmektir. Mağdurun gıyabında da hakaret suçu işlenebilir. Karşılıklı hakarete zaman, yer ve fiillerde denge olmalıdır. Ağırlaştırıcı nedenleri düzenlenmiştir.

Tehdit

Tehdit ,TCK m. 106 da Hürriyete Karşı Suçlar başlığı altında düzenlenmiştir.

Bir başkasına, kendisinin veya yakınının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden bahsetmektir.

Maddi unsur kişiye zarar verme niyetinin mağdura bildirilmesidir.

Şarta bağlı olabilir.

Şantaj

Hakkı olan veya yükümlü olduğu bir şeyi yapacağından veya yapmayacağından bahisle, bir kimseyi kanuna aykırı veya yükümlü olmadığı bir şeyi yapmaya ya da haksız çıkar sağlamaya zorlamaktır.

İftira Suçu

Şikayet veya basın yayın yoluyla işlemediğini bildiği halde hakkında soruşturma ve kovuşturma başlatılması için bir kişiye hukuka aykırı bir fiil isnat etmektir.

Maddi konu hukuka aykırı eylemdir.

Manevi unsur kasttır.

İnsan Yaralama

İnsan yaralama, failin hukuka aykırı bir fiili ile mağdurun bir veya birden fazla organına zarar vermesi bu organların kendisinden beklenen görevlerini tam ve gereği gibi yerine getiremeyecek duruma gelmesine neden olmasıdır.

Suçun maddi unsuru başkasına maddi veya manevi vasıtalarla haksız bir eylemde bulunarak sağlığının bozulmasına neden olmasıdır.

Manevi unsur kast olup mağdurun işlev bozukluğu, algılamada güçlük gibi arızaların ortaya çıkması gerekir.

Kişinin kamu görevi nedeniyle veya silahla yaralanması ağırlaştırıcı neden sayılmıştır.

İcraî Davranışla İnsan Öldürme

- ❖ Bu suçun faili herkes olabilir ancak bu çalışmada mağdur olarak sağlık personeli ele alınmıştır.
- ❖ Manevi unsuru kast olan, serbest hareketli, teşebbüsü ve iştiraki mümkün olan bir suçtur.
- ❖ Kamu görevlisine karşı işlenmesi ağırlaştırıcı nedendir.

BuŞİDDET
SonaErs!n

Suçun İdareye Bildirilmesi ve Bakanlığın Yapacağı Hukukî Yardım

- ❖ Sağlık Bakanlığı 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- ❖ Sağlık Bakanlığı Personeline Karşı İşlenen Suçlar Nedeniyle Yapılacak Hukuki Yardımın Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- ❖ Hasta Çalışan Güvenliğinin Sağlanmasına Dair Yönetmelik

Çalışan Güvenliđi Genelgesi

- ❖ Beyaz kod uygulaması getirilmiştir. Sağlık çalışanının beyaz kod verdiğinde görevli müdahale ekipleri derhal olay yerine ulaşacaktır.
- ❖ Hastane ile ağız ve diş sağlığı merkezlerinde Başhekim Yardımcısının doğrudan takip edeceği "*Çalışan Hakları ve Güvenliđi Birimleri*" kurulacaktır.

- ❖ Sağlık kurumları şiddet konusunda risk değerlendirmesini yenide yapacak riskin yüksek olduğu bölümlerdeki sağlık çalışanı sayısı arttırılacak,
- ❖ Hasta mahremiyeti göz önüne alınmak şartıyla kurumların tüm alanlarına güvenlik kameraları konulacak ve sürekli görüntüler denetlenecek, herhangi bir noktada sorun çıktığında özel güvenlik elemanları olaya derhal müdahale edecek,
- ❖ Vatandaş, şiddete uğrayan sağlık personelinin hizmetten çekilme hakkı olduğu konusunda bilgilendirilecektir.

Hekimin hastayı ret hakkı

Kamu görevlisi olan hekimin normalde hastayı ret hakkı bulunmamaktadır. Ancak Çalışan Güvenliğinin Sağlanmasına İlişkin Genelge'nin 6. m. si "*Hizmetten Çekilme*"nin koşullarını belirlemiştir. Buna göre, şiddete uğrayan hekim (acil haller dışında), yöneticiye yazılı veya sözlü talepte bulunacak, yönetici hekim, uzmanlığı ile bağlantılı bir başka hekime faili yönlendirerek hekimin talebini kabul edebilecektir. Bu düzenleme hastanın tedavi hakkının engellenmemesi amacı düşünülmüşdür.

Sonuç

Sağlık personeli meslek gereği daha geniş toplum kesimleriyle muhatap olmaları nedeniyle daha geniş oranda, şiddetle karşılaşma riskine sahiptir. Yaşam hakkını emanet ettiğimiz sağlık personelinin öncelikle kendilerinin sağlıklı ve güvenli ortamlarda çalışmalarının sağlanması elzemdir. Bu konuda toplumun bilinçlendirilmesi, eğitilmesi ve her fırsatta bilgilendirilmesi için çalışılmalıdır.

TEŐEKKÜRLER

Őifa
veren ele
vefa

